

Velja v Ljubljani

in po pošti:

za leto . . . K 84--

za pol leta . . . 42--

za četrt leta . . . 26--

za mesec . . . 8--

za inšpekcijsko . . . 12--

za leto naprej K 95--

za pol leta . . . 50--

za četrt leta . . . 26--

za mesec . . . 8--

Jugoslavija

Na pismeno naročbe brez
polijanje denarja se ne
moremo očitati.Naročniki naj pošiljajo
naročilne
po nakazilu. 748Oglašje se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin., za večkrat popusti.Uredništvo je na Starom trgu št. 15. Telefon
št. 200. — Upravišstvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.Vprašanja glede iskanja 1. dr. se naj pri-
loži na odgovor dopisnice ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Dr. Milan Vidmar:

Naša strojna industrija.

Kakor je za življenje posameznika vsakdanje delo najvažnejši del življenja, tako odloča tudi v življenju vsakega naroda njega celokupno delo, njega trud in stremenje za blaginjo in duševnim razvojem. Le malo ljudi živi brez vsakega dela in brez dvoma žive te posamezniki popolnoma brez vsake božje in človeške pravice, brez napora, od truda drugih. Ti izjemni slučajji so mogoči le v velikem številu človeštva, predstavljajo nam takorekoč igro iz narave, ki poskuša vse dobro in slabo, da si more izbrati najboljše.

Število narodov, število držav kot bitji višje vrste je veliko premajhno, da bi dovolilo naravi nečuvno igro naroda, ki živi brez vsakega dela, ki živi od truda in napora ostalih skupin človeštva. Vsak narod velik ali majhen mora delati, vsak narod si mora zaslužiti sam svoj vsakdanji kruh. Kakor ima vsak posameznik svoje narodno gospodarstvo, v katerem morajo dobiti kot plod dela vedno biti v ravnotežju z izdatki, kot potrebam življenja.

Zemlja, ki je redila pred tisoči let svoje prebivalce postaja v naših kulturnih krajih počasi premajhna in za preživljanje naroda, ki živi na nji. Delo rok ne zadostuje več, delo obdelovalca zemlje teče prepočasno, hitreje se dviguje število glav zdravih razvijajočih se narodov.

Naravni razvoj vsakega naroda je povsem tem pot od dela kmeta do dela rokodelca in naposled do umetnega dela stroja, ki nadomesti tisoče in tisoče rok, ki krije nedostatek narodnega gospodarstva in naposled omogoči narodu življenje. Industrija kot organizacija umetnega dela je neobhodno potreben faktor vsake države, vsakega naroda.

V industriji sami stoje brez dvoma na prvem mestu strojna industrija. Zaradi tega, ker ne dela več direktno za potrebe vsakdanjega življenja, temveč ker omogočuje obstoj vsem drugim industrijam s tem, da jim gradi stroje. Strojna industrija si je pa zagotovila še na drug način vodilno mesto. Železnice kot žile narodnega gospodarstva, parobrodne črte, avtomobilne zveze in naposled zrakoplovne črte so nemogoče brez strojnih industrij. Struj je brez dvoma duša modernega gospodarstva, strojne tovarne so toraj najvažnejše institucije naroda.

Jugoslavija je prišla že do istega viška, pri katerem se pojavljajo prve strojne tovarne. Za našo narodno gospodarstvo smo si že začeli graditi sami umetne delavce. Brez dvoma bomo v doglednem času opremili sami svoje tovarne, železnice, parobrode, avtomobile in eroplane z vsem potrebnim. Tej važni nalogi pa bo naše narodno gospodarstvo kos le takrat, če prodre tudi v širše kroge pravilno razumevanje važnosti strojarstva, četudi širša javnost začne pravilno ceniti to prvovrstno tehnično delo.

Razvoj vsake industrije, toraj tudi strojna industrija, je odvisen od cele vrste faktorjev. Država mora s pravilno trgovsko politiko pred vsem omogočiti začetek strojne industrije.

Država mora s pomočjo temeljito premišljenih trgovinskih pogodb omogočiti obrat strojnih tovarn. Omogočiti jim mora nemoten dovoz surovin, s pravilno carinsko politiko jih mora braniti pred tujo konkurenco, s pravilno davčno politiko jim mora olajšati razvoj.

Socijalni problemi posegajo ravno dandanes z veliko silo tudi v življenje strojne industrije. Velikega pomena so za njen razvoj, za njen procvit. Tako posega notranja politika države tudi na ta način v delokrog najvažnejšega dela narodnega gospodarstva.

Inženjer, ki je v preteklem stoletju postal bolj in bolj prvi delavec, ima pred seboj vedno težavno nalogo, spojit rezultate svojih ved s težavami vsakdanjega življenja. Strojni inženjer že dolgo ni več samo konstruktor, postati je moral počasi tudi trgovec in socijalni politik. Njegova naloga je, ne samo graditi dobre stroje, vplivati mora tudi na državo, kadar sklepa trgovsko pogodbo, kazati ji mora pot, kadar določa carino, posredovati mora med strankami, kadar posega notranja politika v njegov delokrog.

Brez vsakega dvoma mora inženjer stati vedno nad strankami. Zastopnikom kapitala mora svetovati pri uporabi denarja, delavcu mora biti pravi voditelj, ne voditelj, ki išče osebnih koristi, ampak voditelj, ki gleda v prihodnost, ki skrbi za celo narodno gospodarstvo.

Naša strojna industrija pričakuje s precejšnjo skrbjo prve usodne trgovinske pogodbe. V naših burnih časih odločujejo v važnih gospodarskih vprašanjih veliko preveč splošni politični pomisleki, v naši mladi državi pride strokovnjak veliko premalo do odločilne besede.

Naravno bi bilo, da si v važnih vprašanjih naša narodna plemena razdelijo vloge po svojih dosedanjih skušnjah. Eden naših najboljših narodnih delavcev je piscu prav dobro in kratko zapisal program našega javnega dela. Vprašanja industrije in finance so brez dvoma naloga Slovencev, vprašanja državnih oblasti so naloga Srbov, vprašanja trgovine in politike naloga Hrvatov. Usodo industrije mora odločiti Slovenija in slovenski strojni inženjeri morajo postati najvažnejši sodelavci pri težkih gospodarskih vprašanjih, ki bodo odločila o razvoju naše industrije.

Strojni inženjer, ki mora stati nad strankami, pride nehoti v socijalnih bojih v sredo med stranke. To je neizogibno, to je zanj bridko, toda potrebno je in valed tega mora poklicani posredovalec trdno stati, da izpolni svojo dolžnost.

Velikokrat bodo pljuskali čez njega valovi malenkostnega vsakdanjega razburjenja. Velikokrat bo njegovo delo zelo trpko kritiko od vseh strani. Dolžnost mu kaže kot edino možno stališče, stališče neomajnega vztrajanja, nevstrašnega izpolnjevanja dolžnosti svojega prepričanja.

Strojni inženjer bo moral neizprosno vladi očitati napako trgovskih pogodb. Strojni inženjer bo moral ostati neizprosni kritik carinskih tarifov. Strojni inženjer mora ostati neizprosni pri socijalnih vprašanjih, na obe strani, kadar se gre za obstoj strojne industrije, za obstoj industrije

sploh, za ravnotežje v narodnem gospodarstvu. Naša mlada strojna industrija trpi neznosno pod neokretnimi naredbami prvih mesecev narodne samovlade. Dobava surovin ima pred seboj velikanske ovire starega birokratizma. Dobava surovin je bila več kot enkrat igračka neizkušenih oblastvenikov. Težke napake mora očitati vsled tega strojni inženjer domači vladi, čeprav ravno on bolj kot kdo drugi pozna začetne težave vsakega organiziranja in vsled tega trdno upa na skorajšnje zboljšanje.

Naša Jugoslavija ima brez dvoma veliko premalo strojne industrije, dela je veliko več, kot ga morajo dovrševati obstoječe tovarne. Smoter vsake večje strojne tovarne je, izdelovanje veliko enovrstnega dela. S tem se hrani denar, s tem se izrabljajo zmognosti delavca, s tem se omogočuje kvalificirano delo inženirja. Vsaka večja tovarna mora poskušati odriniti vsa mala zamudna dela. Vsaka velika strojna tovarna si direktno želi sodelovanja majhne tovarne, ki ji ni konkurent kakor misli preprosti nevestak, ampak sodelavec. Strojna industrija mora z vsemi sredstvi delati na to, da vzgoji naraščaj.

Ravno stremenje za enovrstnim delom kaže mogoče najbolje, kako da inženjer lahko uspešno posreduje med kapitalom in delavcem. Kapital dobi zaslužek, če se mu odpre možnost fabricirati v velikem štilu. Delavec na drugi strani lahko dovrši veliko več dela, če ima pred seboj vedno isto nalogo. Akordno plačilo je brezdvomno najpravičnejše, delavcu obeta najboljši zaslužek, delodajalcu povzroča najmanj skrbi.

Socijalno vprašanje ki dandanes dela industriji največje težave, je le navidezno za inženirja majhna stvar. Nevestak pravzaprav ne razume, zakaj se inženir na vodilnem mestu ustavlja proti rastočim mezdam. Se manj razumljivo mu je, da se mora inženir včasih bolj boriti proti dviganju mezd, kakor podjetnik sam. In vendar je tako in mora biti tako.

Podjetnik, ki misli le na svoj žep, včasih povzra meзде z mirnim srcem. Njegov račun je enostaven, njegovo stališče lahko. Če se mu zvišajo meзде, povzdigne enostavno cene izdelkov. V časih, kakor so sedanj, ko izdelkov ni veliko, ne igra velikokrat cena izdelkov nikake vloge. Lahko miselno dviganje mezd velikokrat karakterizira brezvestnega kapitalista, čeprav navidezno kaže čisto drugačen izraz.

Inženir, kateremu leži na vesti usoda narodnega gospodarstva in ž njo vse bodoče blagostanje naroda, mora skrbno gledati okoli sebe. Njegov pogled mora segati čez meje njegovega obrata, celo čez meje države. Naši sosede, s katerimi ravnamo sedaj velikokrat kakor možemo, bodo svojčas sklenili z nami trgovske pogodbe, odpreti jim bomo morali svoje meje, živeti bomo morali zraven njih kakor živ mirni narod zraven mirnega naroda. Ti naši sosede, ki so povečinoma veliko močnejši, veliko bogatejši in bolj razviti, kakor mi, nam bodo le preveč rezali vsakdanji kruh. Strojni inženir, ki vodi domačo industrijo, sme pustiti, blati se od kratkovidnih dnevnih politikov, sovraštvo nerazsodnih posameznikov mora

vzeti na svoje rame, ustavljati se mora političnim ambicijam, toda zoper svojo vest ne sme ravnati, narodno koristi mora varovati vsepovsod, ker jo vidi po svojih izkušnjah in s pomočjo svojega znanja, jasnejše kakor večak.

Naš tisočletni sovražnik, Nemeec, nas je tlačil s kruto politično silo, dokler ga ni vrgla svetovna vojna. V bližnji bodočnosti bo poskušal brez vsakega dvoma tlačiti nas gospodarstvo. Ogromna industrija Nemčije dela, nemški delavec je pridni, nemški inženir visoko izobražen. Neverjetno smisel za resno in vestno delo nemškega delavca stoji pred nami kot velianska nevarnost, kateri ne bomo ušli drugače, kakor le s pomočjo istega sredstva. Naš delavec rabi strokovne izobrazbe, domačih inženirjev ne manjka. Celo naše ljudstvo pa mora sedaj, ko je postalo gospodar na lastni zemlji, zavedati se potrebe dela z vsemi močmi. Socijalno gibanje delavstva naše industrije mora počasi priti pod vpliv inženirja, ki bo ostal nad strankami in ki mora kazati edino možno pot: pridno delo, pošteno delo, organizacija enovrstnega dela, razvoj strojne industrije in končno kot socijalni uspeh intenzivno delo delavca po akordnih cenah, ki bodo omogočile podjetnikom obstanek, delavcem pa izdaten zaslužek.

Fr. Zelenik.

Posledice visoke carine.

(Konec.)

Agrarci so pri sestavljanju nove carinske tarife trdili, da se vpliv visoke carine na zrnje nikoli ne bode kazal v cenah za zrnje v vsej svoji veljavi, ker je nemogoče ustvariti v poljedelstvu kartele, kakor jih ima industrija, in kateri bi narekovali cene. Poljedelci torej ne morejo dvigniti cen svojim pridelkom do importne meje. V tej trditvi leži res nekaj resnice. Karteli v poljedelstvu niso mogoči v tistem smislu kot jih ima industrija, ali organizacije veleposestnikov so delovale ravnotako kot karteli. Veleposestniki so hitro spoznali ugodnost, katero jim nudi visoka carina, kreditne organizacije so jim prekrbovale zadostni kredit in tako so diktirale cene zrnju, kakor Kesiranek cene železu.

Da ni padla cena zrnju, privažali so ogrski magnati le majhne množine na trg. Izgovorov so imeli vse polno. Enkrat so slabe ceste, drugič obilo dela, tretjič mrz, potem zopet slaba letina, rja itd. Z izgovori niso bili v zadregi. Židov-prekupcev ogrski magnati seveda niso potrebovali več, začeli so sami obiskovati borze in tam so vplili in mešetarili ravno tako kot zadnji žid. Torej so bile visoke cene res posledice špekulacije, a pri tej špekulaciji so bili udeleženi agrarci. Ogrskim veleposestnikom je prinašala visoka carina mastne dobičke.

Vprašali se moramo sedaj, kako je pa z avstrijskim poljedelcem. Razni takozvani osrečevalci in varuhi kmetijskih koristi imeli so grozno polna usta hvale, kako se trudijo in delajo za kmetijske koristi, zabavljajo čez ubogo delavstvo in meščanstvo, katero hoče baje pogin uboga kmeta, ki potem res smatra te sloje za svoje sovražnike in goji neko mržnjo do delavstva in meščanstva.

Ali ni treba nobenih s trdom privlečenih dokazov, da visoka carina ne samo na razne industrijske predmete ampak tudi ona na zrnje jako škoduje malemu kmetovalcu. Izvzeti so veliki posestniki, kateri pa tvorijo le nekaj odstotkov vsega kmetovalstva. Do tega zaključka je prišlo svojčas tudi avstrijsko poljedelsko ministerstvo, saj so to pokazali preveč jasno podatki, katere je nabral po nalogu poljedelskega ministrstva in s pomočjo kmetijskih družbe na Dunaju ministrski tajnik dr. Karol Hoffmeister. Raziskovanja so pokazala, kako veliko škodo je trpel avstrijski kmetijski stan vsled visoke carine na zrnje, in pri enketi je Hoffmeister tudi natančno orisal vso to škodo. Agrarce je resnica grozno bodla v oči, znali so preprečiti publikacijo uspeha teh raziskovanj, zaletavali so se v Hoffmeistera kot zbesneli in bi mu bili skoraj snedli kruh. In mož je le delal po naročilu, je poročal na enketi resnico. Ministrstvo je naročilo pobirati podatke le za to, da z njimi dokaže opravičenost visoke carine na zrnje, da je visoka carina znatno povzdignila avstrijsko poljedelstvo itd. Ali iz nabranih podatkov in raziskovanj so razvideli čisto kaj drugega, videli so to, česar niso hoteli videti in znati. Zato agrarci tudi niso hoteli podatki pri sestavljanju tarifnih postavk nobenih podatkov, s katerimi bi dokazali upravičenost svojih zahtev. Veleposestnikom je šlo le za njihov žep in vlada je pa tudi gledala, da po možnosti zadovolji „zveste“ Madžare in avstrijske aristokratske kmetovalce.

Sicer pa raziskovanja niso mogla imeti drugega uspeha. Avstrija se je pečala v prvi vrsti z živinorejo. Značaj dežel je gorat, imamo večinoma pašnike in so dani vsi pogoji za živinorejo. S poljedelstvom se kmetovalec v alpskih deželah ukvarja veliko manj kot z živinorejo. Tudi zahteva poljedelstvo več delavnih moči kot živinoreja. In delavne moči se bile vedno jako drage. Zato pa tudi dohodki iz živinoreje daleč presegajo dohodke iz poljedelstva.

Iz podatkov, katere je nabralo avstrijsko ministerstvo, je razvidno, da kmetovalec, kateri nima nad 15 oralov zemlje, sploh ne more prodajati nobenih pridelkov iz rastlinstva, da je imelo od visoke carine na zrnje le 5 do 10 odst. avstrijskega kmetkega prebivalstva korist.

Ostalo kmetško prebivalstvo Avstrije pa je bilo vsled visoke carine na slabšem. Navesti hočem le primer iz svoje ožje domovine, iz Slovenskih goric na Štajerskem. Ti kraji se smatrajo za najbogatejše in najrodovitnejše na Slovenskem in vendar se tu pridela zrnja komaj za lastne potrebe. Kvečjemu se proda kaj ajde, a dokupujejo pa vedno koruzo in otrobe. Glavni predmet prodaje je seno, živina in vino. Ti kraji torej niso imeli nobene koristi od visoke carine na zrnje, pač pa škodo. Veliki posestnik pridela zrnja za svojo potrebo in morda za svoje delavstvo, srednji posestnik zrnje že dokupuje, a delavec (viničar) pa mora sploh vse kupiti.

Na slabšem so bili bregoviti kraji, ki niso pripravi za poljedelstvo, temveč le za živinorejo. Alpske dežele uvažajo stotine ali tisoče vagonov moke, koruze in otrobov, navezane so popolnoma na tuji pridelek. Še na slabšem pa so vinorejci. Vinoreja zahteva mnogo dela in mora vinorelec potrošiti mnogo za delavne moči. Ne navajam pa primer našega Krasa ali pa Istre, ki morata sploh kupovati skoraj ves živež.

Vsi ti so imeli v korist avstrijskih in madžarskih veleposestnikov visoke troške v svojem gospodarstvu, morali so svoj živež drago plačevati. Vrhtega vlada ni znala s svojimi kletarskimi nadzorniki preprečiti, da bi se v kletih ne bilo pridelalo toliko vina, kot se ga pridela v vinogradih. Bog dela vino na triah, fabrikantje vina pa kvarijo Bogu obrt in pridelujejo vino v kletih brez božje pomoči.

Vsak mora uvideti, da je naš kmet bil na draginji tako nedolžen kot novorojeno dete. Saj naš kmet je sam

trpel lakoto in mu višji dohodki iz živinoreje ali vinoreje nikakor niso donosali toliko več, kolikor je moral sam dati več za svoj živež in svoje gospodarstvo.

Zato bi se bil moral odpor delavca in malega kmeta obrniti proti takim kmetom kakor je bil baron Hohenblum. Po ustih tistim hujšakem, ki se lažejo, da zastopajo in ščitijo kmetove koristi in hujškajo kmetško ljudstvo proti delavstvu in meščanstvu. Kmet, delavec in obrtnik bi morali nastopiti složno proti veleposestnikom in njihovim podreptnikom.

Zagovorniki visoke carine so tudi trdili, da gredo cene zrnja in živine paralelno. Ali ta trditev nikakor ne odgovarja resnici, kajti vsakdanje življenje in izkušnja nas uči, da se pomikajo cene nasprotno. Kadar so zrnje in krmlila poceni, se dviga cena živini, kajti živinorejci lažje redi živino, ni primoran prodajati za vsako ceno, ampak čaka ugodnega trenutka. Če pa je zrnje ali krma draga, tedaj živinorejci težko redi živino, jo mora prodajati, in če se ponuja več blaga, nima dobre cene.

Z visoko carino na zrnje se torej dela le za žep veleposestnikov, nikakor pa ne v korist malega kmetovalca.

To pa je gotova krivica, da je moralo trpeti pomanjkanje in revščino milijone prebivalstva, ker to je zahtevalo majhno število privilegirancev, avstrijskih plemenitih kmetov in pa madžarski magnatje in židje.

Vprašali bode, zakaj sem toliko govoril o carinski politiki pokojne Avstrije, katera naj spava večno spanje. Zato, da iz zgodovine črpamo smernice svojemu bodočemu delovanju. Sedaj si bomo morali ustvariti carinsko tarifo in na jasnem si moramo biti, kakšen vpliv ima carina in kakšna mora biti, da bo res v našo korist. Težko je vprašanje carine, težnje in zahteve raznih slojev so tako različne, da prizadeva rešitev tega vprašanja mnogo skrbi in truda.

Zgodovina pa je najboljša učiteljica in zato je na mestu, da se seznanimo z zgodovino carine tiste države, v kateri so bila interesna nasprotstva največja in katera nas je dolgo dobo izrabljala.

Mirovna konferenca.

Razdelitev bivše avstro-ogrske trgovske mornarice.

k Ldu. Pariz, 26. avg. (DunkU.) Srbsko-hrvatsko-slovenska delegacija je predložila vprašanje glede razdelitve bivše avstro-ogrske trgovske mornarice. Zahteva, da mora pripasti del brodogradnje jugoslovanski kraljevini in se pritožuje, da se je del teh ladij, katerih lastniki so bili Jugoslovani ali pripadniki kraljevine SHS., zaplenil kot vojni plen.

Odgoditev miru fatalna za Italijo. Jadransko vprašanje.

k Ldu. Split, 26. avg. »Secolo« priobčuje zanimiv dopis o sedanjem položaju na konferenci. Pravi, da je odgoditev miru posebno fatalna za državo, kakršna je Italija, in veli, da je Tittoni s svojimi energičnimi izjavami v zadnji seji opozoril konferenco na to realnost. Tittoni je naglašal, da javno mnenje vseh dežel nestrpnost pričakuje končni podpis miru, potem pa je opozarjal, da se konferenca, ako neče, da bo strogo sojena, ne sme v počitnicah oddaljiti prej, nego podpiše pogodbo z Avstrijo, reši jadransko vprašanje in poda pogodbo Bolgarski in Madžarski. Dopisnik dostavlja, da je konferenca podvržena posebnemu birokratizmu s svojim zavlačevanjem in s svojimi obstrukcijskimi metodami. Na današnji seji sveta je bil priča pravemu obstrukcijskemu manevru. Na seji je vprašal član komisije za uredbo, če naj se Avstrija smira za sovražno državo. Nato je Tittoni odgovoril: »Vojevali smo se tri leta, imamo pol milijona mrtvih in 80 milijard dolga. Sedaj pa nas bi radi uverili, da je bila vojna za nas samo iluzija, da sovražnika ni in da smo se borili

samo z ustvarami. Dopisnik zaključuje: Današnji incidenti so primorali Tittonija, da je na koncu seje ponavljal svoje včerajšnje izjave: Z ozirom na škandal, ki bi nastal, ako bi se posvetovalnja odgodila pred podpisom mirovne pogodbe z Avstrijo in pred izdajo drugih dveh pogodb, sem to hotel naglašati, da pokažem v kakšnem nesrečnem milieju se razvija dobro ali slabo delo naših delegatov. Iz tega se more razvideti, kako fantastne so vesti, katere že nekaj časa širi neki romunski list. Zadnja od teh vestí je trdila, da namerava italijanska vlada vzdržati področja, ki jih ima še sedaj zasedena in katera ji pripušča londonski dogovor. Nasprotno je treba jasno poudariti, da bi bila v primeru neuspele pogodbe glede Reke odpuščena črta londonske pogodbe brezkoristna. Pogodba veže samo Anglijo in Francijo, dočim je Amerika absolutno noče priznati. Sedaj je za vsak sklep izza početka delovanja konference potrebna enoglasna privolitev sveta. Mi se takih sklepov nismo nikdar posluževali v svojo korist, pač pa so to storili drugi zoper nas. To sta dobro vedela Orlando in Sonnino tudi takrat, ko sta hotela prevarati ljudi z iluzijami o londonskem paktu. Sedanji položaj je ta: Rešiti jadransko vprašanje sporazumno z Ameriko ali priti do preloma; in ker mislimo, da odgovornost za to ne bi rad prevzel nihče v Italiji, je želeli, da se italijanski narod v drugič ne prevari s preuranjenim optimizmom brez podlage.

Sosedne države.

Nemčija.

Nobene splošne stavke.

k Ldu. Nauen, 26. avg. (Brez-zično.) Skupščina neodvisnih socialno-demokratskih in komunističnih poslovnih svetov, ki se je vršila 25. avgusta v Berlinu, je zavrnila predlog komunistov, stopiti v splošno stavko, dalje tudi predlog začeti protestno stavko in predlog, staviti drž. vladi ultimatum.

Politični pregled.

p Varstvo jugoslov. državljanov na Madžarskem. Ldu. Ljubljana, 27. avg. Glasom obvestila ministrstva v Belgradu varuje interese jugoslovanskih državljanov na Madžarskem zastopnik Spanije.

p Kaj pomeni to? Varaždinskemu »Slob. Gradjaninu« pišejo iz Novega Marofa, da se tam od pristave frankovca dr. Horvata pobirajo tajno podpisi za Karla IV. Ne vemo, kaj je na stvari, ako je pa kaj resnice na tem, je treba proti poneumnjevanju ljudstva energično nastopiti in zapečljive občutno kaznovati.

p Splitska »Nova Doba« prenehala izhajati. Radi pasivne resistance stavcev, je 25. t. m. prenehala izhajati »Nova Doba«. Za osem dni se zaprejo vse tiskarne in prenehajo izhajati vsi časopisi.

p Belgrajske »Večernje Novosti« napadajo v daljšem članku ministra Pribičevića, češ da igra nekako dvorezno igro. Pravijo: Pribičević se je izrazil, da bo v borbi za ideje upotrebljeval samo legalna sredstva, a proti onim, ki se nelegalno bore, bo uporabljal represalije. Po sestavi kabineta pa smo videli nekaj interesantnega: v kabinet so vstopili socialisti, ki so po verzijah stavili pogoj kot *conditio sine qua non*, da se spustijo vsi aretirani boljševiki in agitatorji nereda na svobodo. — List pravi nadalje, da je ta igra opasna, a da so še opasnejši pojmi, ki se vsvarljajo pri ljudstvu države, katera je še v fazi vsvarjanja. — Po nadaljnjem razmotrivanju, da g. Pribičević smatra, da je komunizem in boljševizem tudi legalno sredstvo v borbi za ideje — samo čudno se mu zdi, kako je mogel biti članek »Radniških Novin« pod naslovom »Bel teror« zamenjen z belim praznim prostorom.

p Eden izmed več pogojev vstopa socialistov v vlado. Radikalna »Samouprava« pravi, da so socialisti stavili med drugimi tudi ta pogoj, da naj bodo za civilne zadeve kompetentna le civilna, a ne vojaška sodišča, in to zato, da rešijo prijete komuniste radi zveze z bivšo madžarsko boljševiško vlado.

p Ruski parlamentarci v Cetinju. Cetinjska »Narodna Riječ« javlja, 19. t. m. je dospelo v Cetinje preko Sarajeva, Mostara, Dubrovnika in Kotora osem ruskih parlamentarcev, ki že dalje časa potujejo po naši državi, da se upoznajo z našim narodom in da mu objasnijo dogodke in današnje razmere v Rusiji. Visoke goste je pričakovalo cetinjsko meščanstvo pri vstopu v mesto in pozdravil jih je g. Novo Vugdelić, zastopnik predsednika cetinjske občine.

p Grof Karoly in Tiszin umor. Neki pariški list poroča, da se opaža v budimpeštanskih konzervativnih krogih močno gibanje za izročitev grofa Karolyja, ker je bil baje upleten v Tiszin umor.

p Protiangliška propaganda Sinfajnovcev v Ameriki. Ldu. Amsterdam, 25. avg. (DunkU.) Glasom angleških listov, organizirajo Sinfajnovci v Washingtonu protiangliško propagando, ki se razteza na vso Ameriko.

Dnevne vesti.

dn Zdravniki-specijalisti. Ministrstvo narodnog zdravja je sklenilo poslati v svrhu specializiranja, šest zdravnikov na inozemska vseučilišča, in sicer dva za bakteriologijo, dva za venerologijo, jednega za tuberkulozo in jednega za šolsko higieno. Štipendija znaša za one zdravnike, ki niso v državni službi 10.000 dinarjev, za one pa, ki so v državni službi pa 5000 dinarjev.

dn Zveza jugoslovanskih železničarjev naznanja vsem podružnicam, da se vrši dne 3. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani Mestnega doma v Ljubljani zborovanje delegatov. Dnevni red: Osnutek službene pragmatike. Zborovanje se bo nadaljevalo popoldne.

dn Tretje porotno zasedanje v letu 1919 se prične dne 22. septembra.

dn Zračna vožnja med Parizom in Londonom. Dne 25. t. m. se je otvoril redni letalski promet za osebe in zavoje med Londonom in Parizom. Dne 1. septembra se uvede tak promet tudi med Brusljem in Parizom, in začasno trikrat na teden. Zračna vožnja med Londonom in Parizom bo trajala tja in nazaj 5 $\frac{3}{4}$ ure. Za vožnjo se prijavlja toliko udeležencev, da so do konca septembra že vse mesta oddana. Promet se bo razširil.

dn Brzjav iz Ptuja v Vače rabi 4 dni, da pride na svoje mesto. Neki starši so zvedeli o sinovi smrti preje iz listov, nego po brzjavu. Ali je to zanikrost poštne uprave ali kaj?

dn Zveza in organizacija vojnih invalidov za slov. Štajersko priredi na podlagi centralnega odbora od dne 22. avgusta 1919 v nedeljo, dne 31. avg. 1919 v Hotelu Union v Celju ob 9. uri dopoldan izvanredni občni zbor. Dnevni red občnega zbora je sledeči: 1.) Poročanje predsednika, 2.) tajnika, 3.) blagajnika in kontrolorjev. 4.) poročanje izvoljenih delegatov podružnic Zveze. 5.) razno. Vzrok sklicanja tega izvanrednega občnega zbora je, na zahtevo denuncijantov, in raznih političnih napadov na Zvezo. Vstop v občni zbor ima vsaki invalid, kateri se izkaže s potrdilom, da je član Zveze.

dn Napad na železniški most. Belgrajski listi poročajo, da je v noči iz 18. na 19. t. m. zgorel 20 m dolg železniški most med železniškima postajama Vranja in Vranjska Banja. Preiskava je dosedaj dognala, da so most zažgali najbrže Bolgari, ki so že leta 1915 isti most z dinamitom razstrelili. Vsled sedanjega uničenja mostu je direktna zveza Solun—Niš za nekaj dni pretrgana.

dn **Odpuščen** je strokovni učitelj na dekliški meščanski šoli v Celju, Nemec Hermann Mauthner.

dn **Celjska državna gimnazija** se spremeni v realno gimnazijo.

dn **Samomorgenerala** iz Gradca poročajo: Pred nekaj dni je ustrelil generalmajor Franc Klar svojo ženo in potem sebe.

dn **Vlaka sta trčila** na progi Našice—Osljek. Človeških žrtev ni in tudi materialna škoda je neznatna.

dn **Narodna čitalnica** v Kamniku proslavi 50letnico svojega obstoja v dneh 6. in 7. septembra t. l. z glasbeno-dramatično akademijo v društvenih prostorih in veliko ljudsko veselico v mestnem parku za gasilnim domom. Vabila za redko slavlje se razpošljejo bodoči teden bratskim vnanjim društvom, katera se naprošajo, da upoštevajo omenjeno slavnostno prireditev ter v obilnem številu prijavijo svojo udeležbo. Prijave sprejema odbor narodne čitalnice. Podrobnosti glede sporeda se pravočasno objavijo. Okoliška narodna društva pa prosimo, da omenjena dneva ne prirejajo veselice, marveč pohite v prijazni Kamnik k svoji posestrimi v goste.

dn **Prijatelj akademike** mladine! V Brnu nas je študiralo preteklo leto okoli sto tehnikov, Jugoslovancev. Vsled vojne odtrgani od započetih študij, pohiteli smo tisti, ki smo po štirih vojnih letih še ostali, v prijateljsko Čehoslovaško, da študije čimprej dovršimo. Ali težko je sedaj dljaku v tujini. Neznosna draginja in polovična vrednost naše krone napram češki mu onemogočita najskromnejšo eksistenco. Da bi se pri takih razmerah vendar omogočila dovršitev študij, ustanovili smo »Jugoslovansko akademsko menzo v Brnu«, za katero nam pa primanjkuje sredstev. Prosimo torej vse one, ki so nam naklonjeni in ki pri teh težkih časih zamorejo nam prikočiti z denarnimi sredstvi na pomoč. Gre za eksistenco tehnikov, večinoma v zadnjem in predzadnjem letu in upamo, da nas naši prijatelji v največji sili ne zapustijo. Prispevke prosimo na »Obrtno banko v Zagrebu za Jugoslovansko menzo v Brnu.« Odbor.

dn **Društvo državnih računskih uradnikov** na slovenskem ozemlju vabi vse svoje člane k izredni občni skupščini, ki se vrši dne 30. t. m. ob 20 uri v mestni posvetovalnici (Ljublj., magistrat) z naslednjim dnevnim redom: 1. čitanje zapisnika zadnje glavne skupščine, 2. poročilo o delovanju in denarnem stanju društva, 3. rešitev stavljenih predlogov in 4. nova službena pragmatika.

dn **Državni pisarniški uradniki na Slovenskem**. V sredo 13. t. m. je bil zadnji sestanek pripravljalnega odbora. Na istem se je razpravljalo o kandidatih za novi odbor, ter se določilo, da se vrši ustanovni občni zbor dne 7. septembra ob 16. uri v prostorih odpravnitva deželne vlade na Bleiweisovi cesti v Ljubljani. S tem stopa v javnost organizacija, ki se je sicer šele pozno vendar pa iz zgolj potrebe stanovskega izboljšanja osnula in ki bo vzele pod svoje okrilje in zaščito vse tiste raztresene ude, ki so imeli posebno pod avstrijsko vlado najbridejše in najtežje čase. V organizaciji je moč; čim krepkejša, tem izdatnejša je. To načelo naj bi prešinilo vse tovariše, da pristopijo do zadnjega k njej. Velika večina je itak že včlanjena, vendar so se nekateri, kojim se stvar ne zdi dovolj resna in ki ne polagajo v njo iste važnosti, koje v resnici zasluži. Prepričani pa smo, da to store takoj, ko se bodo uverili, da izven društva nič ne dosežejo.

dn **Med viremburškimi duhovniki** se nahaja nad 200 organiziranih alkoholnih abstinentov. In pri nas?

dn **Več zanesljivih in spretnih kolporterjev** sprejme podruž. upravnitva »Jugoslavije« v Mariboru.

Zahtevajte »Jugoslavijo« po vseh gostilnah, kavarnah in bričnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Liublianske vesti.

I Danes ob 6. zvečer se vrši revanš-tekma med S. K. Ilirija in Češkimi Levom iz Piznja. — Ob vsakem vremenu.

I G. Milan Skrbinšek je podpisal angažma na Hrvatskem narodnem kazališču v Sarajevu kot prvi karakterni igralec in režiser.

I **Poziv ljubljanskemu dijaštvu**. Javljamo vsem tovarišem, ki so se prijavili, da se udeležijo 1. jugoslov. dij. srednješolskega svobodomiselnega shoda v Celju, ki se vrši tam v dneh 31. avg., 1. in 2. sept., da odhajamo vsi skupno in sicer v soboto, dne 30. avgusta z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 17.55. Zbirališče na glavnem kolodvoru! J. D. Z.

I **Streljanje iz pisarne**. Načelnništvo signalne delavnice na drž. kolodvoru se uljudno prosi, da se opusti v času delavnih ur streljanje iz pisarne. Za uslužbenca, ki ima opraviti v delavnici, bi lahko postalo to streljanje usodepolno. Dotični gospod naj si izvoli v to neprimeren zabavo dela prosti čas, ali pa primernejši kraj. Uslužbenec.

I **Prekoračenje policijske ure in motenje nočnega miru**. Gotova nemškutarska družba se opetovano shaja v skrivališču starega strelišča pod Rožnikom, kjer hajla do jutranjih ur. Vračajoč se proti domu pa tulijo kot bedaki, da spravijo vse ljudstvo iz mirnega spanja v čeli prizadeči okolici. Enak ponavljajoč slučaj se je vprizoril v noči od 24. na 25. t. m. med 1. in 2. uro. — Kje so nadzorovalni organi?

I **Užigalice za zavode in obrtnike**, ki rabijo pri svoji obrti ogenj, se nakazujejo na magistratu, Galetova hiša, pritičje. Skatljica užigalic stane 30 vin.

I **Urad voj. superijorata** se preseli dne 26. t. m. iz obrtne šole v Sodno ulico 13, II. nadstr.

Narodno-socijal. stranka.

Zborovanje zaupnikov iz Ljubljane se vrši, kakor že javljeno, danes ob pol osmi uri zvečer v mali dvorani Mestnega doma. Zaupnike pozivljemo, da se tega zborovanja polnoštevilno udeležijo. Pripravljali odbor.

Razne vesti.

Angleži zasedli Odeso.

r Ldu. Moskva, 26. avg. (Dku. Brežično.) Po tridnevem ljutem obstreljevanju iz vojnih ladij se je posrečilo angleškim četam izkrcati se in zasedli Odeso.

Kitajske čete se združile z ruskimi boljševiki.

r Ldu. Moskva, 26. avgusta. (Dku. Brežično.) Vesti iz Sibirije se glase, da so se kitajske čete v amurskem ozemlju združile z boljševiki, da se bore skupno proti japonski.

Proti naseljevanju v Zedinjenih državah.

r Ldu. Washington, 26. avg. (Dku.) Reuterjev urad poroča: Da zaradi naseljevanja tujcev v Zedinjene države po sklepu miru, je predsednik Wilson v posebni poslanici na kongresu zahteval, da najemniški zakoni, ki so veljali med vojno, ohranijo svojo moč leto po podpisu miru.

Škotska zahteva samoodločbo.

r Ldu. Amsterdam, 26. avg. (Dku.) Pressbureau Radio javlja, da je zastopnik škotskega narodnega odseka brzojavil senatorju Lodgeju, da zahteva tudi Škotska zase samoodločbo. Senatski odsek za zunanje stvari na to brzojavko ni ničesar odredil.

Upor angleških polkov.

Ldu. St. Germain, 26. avgusta. (DunkU.) »Populaire« javlja iz Londona, da sta se v Southamptonu dva angleška polka uprila, ko su ju hoteli vkrcati za v Južno Rusijo. Vse se je izvršilo mirno.

Dopisi.

d **Škofjaloka**. Aretirali so glavnega založnika tobaka M. Žigona radi veriženja s tobakom, nakupovanja ukradenih eraričnih stvari in še drugih nerednosti. Vrednost nakupljenega ukradenega blaga znaša baje nad milijon kron. Našli so pri njem 14 motorjev, ki so bili večinoma ukradeni po vojaških skladiščih in mnogo drugega blaga.

d **Rimske toplice**. Ni še dolgo tega, odkar so se razmere v Rimskih toplicah nekoliko ožigosale. Je li so kaj pomagale v splošnej upravi toplic, nam ni znano. Znano nam je pa, da oddaje tam porazmerne kopeli gostom in izletnikom neka oseba stara, prav malo prijazna žena. Če se pelje danes cela obitelj iz Celja nalašč zato v Rimske toplice, da se porabi tam kopeli, so gotovo to v današnjih razmerah precejšnji izdatki. Toda zgodi se, da odurnost takšnih uslužbencev goste naravnost odpodi, da se toraj vračajo brez zaželenih kopeli. Nadzorništvo toplic bi nam svetovalo, naj dotično osebo pouči v nastopanju napram strankam in ji pove, da so kabine za nas Slovence iz bližnje in daljne okolice kakor za one švabski čebljajoče židove iz hrvatske in drugod.

d **Celje**. Naše dram. društvo nam je 14. t. m. priredilo z uprizoritvijo »Volkašina« prav prijeten večer. Ne vem, ali je to zaupnica celjsk. dram. društva, ali je hotelo celjsko občinstvo popraviti proslula dva »prazna večera«: gledališče je bilo polno do zadnjega kotička. Vsekakor je bila v Celju že skrajna potreba po dobri gled. predstavi, kajti razne prikazni na celjskem odru so umetnost gojile po zelo slabem receptu. Uprizoritev »Volkašina« je bila pod vodstvom režiserja gosp. Povheta, ki je kot gost sijajno nastopil v ulogi starejšine, na višku. Škoda, da o godbi ne moremo istega trdit. G. Povhe je z večšo roko in globokim umevanjem najmanjše in največje uloge dvignil vso igro tako, da nikjer nismo opazili mučnih pavz, nikjer dolgočasnosti, na odru je bilo živo in zabavno, kakor na pravi staroslovenski svatbi, ki je bila, čim daljša, tem zabavnejša. Vse uloge — tudi najmanjše, ki se zde diletantu še posebno nevhvaležne — so bile markantno izigrane, kar je nedvomno največja zasluga g. Povheta za naš diletantski oder. Za to šolo smo mu iskreno hvaležni občinstvo in gotovo tudi naši igralci. G. Povhetu priručno čestitamo k njegovi igri in režiji — želimo le, da bi ostal še dolgo med nami, ker smo tudi Celjani potrebni višje umetnosti, kot nam jo proizvajajo nekaterniki iz zgolj samoljubja in osebne častihlepnosti.

Kulturni pregled.

ki V založbi »Narodne knjižnice« je izšla povest odličnega pisatelja in priljubljenega pripovedovalca Vi. Levstika, »Gadje gnezdo«, povest iz dni trpljenja in nad. Snov je zajeta iz olih težkih časov, ko se je bližala vojna, ko se je vnel boj na severu in jugu in ko je naš slovenski rod trpel toliko krivic in preganjanja, da je skoro omagal pod težkim križem, ki so mu ga sovražniki naložili na njegove nedolžne rame. Z mojstrsko roko oriše pisatelj v osebi matere Kastelke, slovenske žene, kremenitega, jeklenega značaja in neizkončne ljubezni do svojih otrok in svoje zemlje značaj žilavega slovenskega rodu, ki je v svoji neskončni Veri, neomajnem Upanju in iskreni Ljubezni, ter oprt na svojo sveto Pravico-Resnico, izvojeval zmago. Pričujoča povest ni suhoparno pisana zgodovina, nego je umetniško tako dovršena, da jo brez pomisleka lahko postavimo ob stran Cankarjevimi »Podobam iz sanj«. Knjiga, ki stane broš. 8 K, vez. 10 K se naroča pri Zvezni tiskarni v Ljubljani ter se dobiva po vseh slov. knjigarnah in podružnicah upravnitva »Jugoslavije«.

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila »Jugoslaviji«.

Vrhovni svet odbil vse teritorialne zahteve Nemške Avstrije.

Ljubljana, 27. avg. ob 22. uri. Z merodajne strani se nam poroča, da je prišlo od naše mirovne delegacije brzojavno poročilo, da je mirovna konferenca odbila vse teritorialne zahteve Nemške Avstrije.

Novo žigosanje bankovcev.

Zagreb, 27. avg. Današnji listi poročajo, da namerava vlada v kratkem odrediti novo žigosanje bankovcev, ki se bo izvršilo na drugačni podlagi kakor pa prvo.

Wilson Franciji in Italiji.

St. Germain, 27. avg. »Chicago Tribune« poroča, da je Wilson vsled vedno bolj naraščajočega odpora v Zedinjenih državah proti mirovni konferenci poslal Franciji in Italiji apel, naj te dve državi pospešijo ratifikacijo versalske mirovne pogodbe.

Zveza Petljure s Poljaki.

St. Germain, 27. avg. Kakor poroča »Temps«, je sklenil Petljura (ukrajinski narodni socijalist) zvezo s Poljaki proti boljševikom in se končno odpovedal Vrhodni Galiciji.

Romuni v Budimpešti.

Budimpešta, 27. avgusta. Poveljnik romunske vojske v Budimpešti je izjavil, da bo romunska armada zapustila mesto takoj po konstituiranju nove od ljudstva izbrane vlade.

Nemški delavci proti reakciji.

Berlin, 27. avgusta. Včeraj so imeli neodvisni socialisti nad 50 zborovanj, na katerih so zavzeli stališče proti razpustitvi izvršilnega sveta neodvisnih komunističnih delavcev. Izdali so dolg razglas o protirevoluciji junkerjev in monarhistov. Nemški delavci se pozivajo na boj proti reakcionarnim elementom.

(Od našega belgrajskega poročevalca.)

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 27. avgusta. Današnja seja Narodnega predstavništva je bila sklicana za 16. uro. — Ob 16. uri pa je bilo navzočih v zbornici samo en del demokratskih in socijalističnih poslancev in od opozicijonalcev ni bilo nikogar. Zato se seja ni mogla otvoriti. Šele na predsednikovo intervencijo so prišli v zbornico tudi ostali poslanci, tako da se je začela seja okrog polu 18. ure.

Današnja razprava o porotni debati je bila pod vplivom včerajšnjih dogodkov precej viharina, vendar je potekala veliko bolj mirno, kakor prejšnja seja. Prihodnja seja bo v petek z dnevnim redom: razprava o dvanaestih. Do tekrat se pričakuje zopet važna in burna politična debata.

Belgrad, 26. avg. V parlamentarnih krogih se razpravlja o vprašanju, kakšno stališče bodo zavzele opozicijske stranke proti vladnemu predlogu o dvanaestih. Do sedaj se ve samo toliko, da so radikali slej ko prej odločeni, nadaljevati brezobziren boj proti vladi. Zaradi tega bodo nadaljevali tudi pogajanja za ustvaritev enotnega pod radikalnim vodstvom stoječega opozicijskega kluba.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Diplomatičen manever.

Dunaj, 27. avgusta. (ČTU.) »Neue Freie Presse« poroča iz Zeneve: Kljub formalno umerjenem nastopnem govoru ministrskega predsednika Davidoviča je čutili, da bo sedanja vlada dala svojim pariškim pooblaščencom nova, prav energična navodila v banatskem vprašanju. Vest, ki jo priobčuje »Echo de Paris« da je namreč Davidović zagrozil s splošno mobilizacijo jugoslovanske armade, pa se smatra začasno kot diplomatičen manever.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Peack.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Proda se:

Škotski poni z vozom in opremo vred pripraven za otroke na prodaj. Ogleda se lahko v hlevu ga. Frana Mikliča hotel južni kolodvor v Ljubljani, Kolodvorska ulica.

Težka krava s telčkom, težko 670 kg, teliček star 14 dni; krava ima po teličku 15 litrov mleka na dan se proda pri Ivanu Bulc, posestniku v Mirni, Dolenjsko. 1239

Priporočila se partija damskih nogavic, bel in črn sukanec znamka pismo in veriga pri tvrdki Jos. Petelin, Ljubljana.

Kupi se:

Kapajem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali režan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom v Ljubljani. 419

Rezan in okrogel les, oglje, tramove, drva, kupuje vsako množino. L. Rebolj, Kranj. 1167

Kupi se srednjeverilka kopalna banja. Ponudbe s ceno na upravo pod P. J.

Službe:

Inteligentna gospodična, ki ima res ljubezen do otrok z znanjem klavirja, se takoj sprejme samo čez dan ali tudi s popolno oskrbo otrokom. Cenj. ponudbe na P. Majdič, Ljubljana. 1255

Sobarica, izurjena tudi v šivanju se takoj sprejme. — Dobra plača in hrana zagotovljena. P. Majdič, Ljubljana. 1254

Prodajalka in učenka se takoj sprejme v trgovsko hišo. Ponudbe na Ferdinand Skof, Mislinje. 1253

Popolno trgovsko izobražena starejša moč, večletni trg. potnik, vodja cele trgovine in knjigovodja, želi službe kot vodja trgovine, skladiščnik, expeditor ali kaj enacega, najsibo v katerikoli stroki. Nastop s 1. septembrom. Ponudbe „Starejša moč 37“ na upravnistvo. 1231

Dobro vpeljan trgovski potnik, kateri je potoval skozi 14 let sedanjo Jugoslavijo v manufakturni in galantski stroki, išče mesta. Nastop s 1. septembrom in najsibode v katerikoli stroki. Ponudbe „Dobro vpeljan 30“ na upravnistvo. 1232

Kontoristinja, popolno izurjena v slov. in nemški stenografiji in strojepisju, ki ima tudi veselje do sodelovanja v trgovini z mešanima blagom, sprejme tvrdka N. Zanler & sin v Sv. Petru v Sav. dolini. 1844

Brivski pomočnik, išče službe v Ljubljani ali v okolici s hrano in stanovanjem. Cenjene ponudbe na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 1251

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Ženitna penudba! Mestni čevljarški mojster, begunec, Slovenec, želi znanja z gospodnično ali vdovo z nekaj premoženjem. Pr. dnost imajo Kranjce. Resne ponudbe s sliko na upravnistvo „Jugoslavije“ Celje pod šifro „Primorec“. 1252

DRVA

trda ali mehka, vsako količino kupim za takoj ali pozneje. Pismene ponudbe do 29. t. m. na

„Adriawoodex“ Ljubljana, Hotel Union.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za nikogar, katerikoli bi na moje ime delal dolgove.

Ivan Kreč, krojač, Ljubljana, Dunajska cesta

Prodajam že rabljen bilard (Seifert)

za obračati in potrebne priprave. Neuhold Konrad, Hotel v Slov. Bistrici.

Motorno kolo

(Nekarsolm), 2 konjski sili, na en cilinder, lahki tip, ceno prodam. Na vpogled v hotelu WILSON pri portirju. Pneumatika še skoro nova.

Sprejemem takoj koncipijenta

če tudi začetnika. Pismene ponudbe se naj vpošljejo naravnost na moj naslov: Advokat dr. Vladimir Žitek v Novem mestu, Dolenjsko.

Najboljše

nspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“! Ako iščete sl. imate kajnaprodaj ozi-žbe, ali pa če imate roma hočete kaj kupiti ali zameniti v Jugoslaviji tedaj inserirajte

Izšel je 3—5 snopič „Narodne knjižnice“ *Leonid Andrejeva komedija „GAUDEAMUS“*

poslovenil dr. J. Glonar; cena K 6.— in

6—9 snopič iste knjižnice *Vladimir Levstikovo „GADJE GNEZDO“* povest iz dni

trpljenja in nad; cena knjigi broš. K 8.—,

okusno vezani K 10.—.

V založbi „Zvezne tiskarne“ so izšle izvirne

pesnitve *iv. Albrehta „SLUTNJE“* in *Janko*

Glaserja „POHORSKE POTI“. Cena

vsaki knjigi K 4.—.

KONCERT

se vrši danes, dne 28. t. m. ob 8. uri pop. v restavraciji „Zlatorog“

zraven „Narodne kavarne“ v Gosposki ul. 3, na kojem svira „Prvi jugoslovanski tamburaški klub, Ljubljana“. — Vstop prost. Za obilen obisk se najtopleje priporočata

Ivan in Nežika Kočever.

Kostanjev les kupi

v vsaki množini strojlina tovarna

Samsa & Co. v Ljubljani, Marije Terezije cesta 2.

Prostovoljna sodna dražba.

posestiva pod vl. št. 147 k. o. Udmat s hišo številka 158 v Udmatu se vrši vsled sklega okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 6. avgusta 1919 P VIII 76/24/58 na prošnjo lastnikov dedičev Avgusta Heuffel iz Udmata št. 158

dne 29. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Udmatu št. 158.

Izključna cena znaša K 100 000 in se ponudbe pod izključno ceno ne sprejemajo. Prodajalci si pridržijo pravico pomisleka 8 dni glede odobrenja prodaje. Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove sestavne pravice brez ozira na prodajno ceno. Dražbeno izkupilo po odbitku prevzetih tabularnih dolgov se poravnava v 8 dneh od dražbenega potrdila.

Ostale dražbene pogoje je mogoče vpogledati v pisarni podpisanega sodnega komisarja, Slovenski trg št. 2.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1919.

notarski namestnik kot sodni komisar. dr. Fran Prislan l. r.

„GADJE GNEZDO“.

Spisal Ulad. Levstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 M, vezano 10 M. GADJE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta.

2 skoraj nova bilarda

sistema Seyfert (za zao- obrniti) se po nizki ceni prodasta. Na željo pošljem slike. Ponudbe na kavarno „Drau“, Maribor.

Mlin

v Smledniku pri Medvodah z gospodarskimi poslopi in zemljišči

se odda v najem.

Pismene ponudbe je nasloviti na Papirnico Goricičane, p. Medvođe, Gor.

= Več = zidarjev

za Ljubljano, Javornik, Trbovlje išče

mestni stavbenik

Jaroslav BREUER

in drug v Ljubljani.

Zglasiti se je v pisarni

Slomškova ulica št. 19.

Žveplalne trakove

na tkanini, za žveplanje sodov in kadi izdeluje „KRISTAL“-tovarnica kemičnih proizvodov ZAGREB, Gunduličeva ul. št. 5.

Trgovina

z steklenino in porcelanom ter steklarskim obratom v Mariboru se takoj proda.

Dobro vpeljana. Trgovina ima veliko in lepo pročelje, ter kompletno trgovsko in skladiščno opravilo.

Vpraša se v Mariboru, Koroška cesta 10.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Kontoristka

vešča stenografije in strojepisja se takoj sprejme. — Znanje hrvaščine in drugih jezikov daje prednost. Oglašiti se je pri gozdni ind. d. d. „CROATIA“, Marije Terezije cesta 2, popoldne od 3. do 4. ure.

Železni zaklepci (neti)

se dobe na vagone iz skladišča ob prostem izvozu.

V. J. Wolf, tovarna za Gradec, železnino

Turdka Fr. Čuden

Ljubljana, Prešernova ulica št. 1 naznanja slav. občinstvu, da ostane trgovina od 26. avgusta do 6. septembra zaprta.

Odvetnik dr. M. Pirc

Cigaletova ulica št. 1 uraduje 30pet od 8—12. ure in od 14—17. ure (2.—5. ure pop.)

Za lovce! Ugoden nakup!

2200 prima lovskih patron, kaliber 12, 16, 20 napolnjenih z brezdimnim smodnikom in svinčcem št. 6, 8, 10 in 12, prodam takoj. Pismene in ustmene ponudbe na Iv. Tomažič-a, Ljubljana VII. Celovška cesta 91/II (ustmeno med 1.—2. uro popoldan).

Fran Kratnar
davčni upravitelj
Tončka Kratnar, roj. Kenda
poročena.
Kamnik, 28. avgusta 1919
Brez posebnih obvestil.

RAZGLAS.

Javni vodovod za mesto Kranj in okolico v Kranju razpisuje službo

vodovodnega monterja.

Mesečna plača 200 K, drag. doklada 250 K in dnevnine za dela izven Kranja po 3 K ter 15% od čistega dobička pri hišnih inštalacijah. Službo je nastopiti 1. oktobra 1919.

Prošnje z dokazili o dosedanjem službovanju, spričevala sposobnosti itd. je predložiti vodovodnemu odboru v Kranju do 15. septembra 1919.

Javni vodovod za Kranj in okolico v Kranju, dne 23. avgusta 1919.

Predsednik:
F. POLAK s. r.

Ravnekar došla velika množina raznobarvanega

sukna, kleta, cefirja, hlačevine, plave tiskovine (Blaudruck) i. t. d.

Prvi kranjski razpošiljalnici

Schwab & Bizjak, Ljubljana

Dvorni trg št. 3. Pod Narodno kavarne.